

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationvm De Censuris In Communi,
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

1 Vtrum contrahatur per indebitam susceptionem Baptismi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

SECTIO I.

Virum, Contrahatur irregularitas per indebitam baptismi susceptionem.

Duplex est usus sacramenti, passivus, scilicet, & actiuus: & de utroque dicemus. Prima ergo assertio sit. Per iteratam receptionem baptismi irregularitatem incurri. De hac relate dixi, in tom. 3. Disp. 31. Sect. 6. ubi ostendi, hanc irregularitatem esse in iure expressam, & non incurri nisi intercedat delictum, ideoque excusari quoties propter ignorantiam, & bonam fidem culpa excusatur, quod etiam nunc verum censeo, licet oppositum teneat, Maiol. libr. 3. cap. 14. quia nullum assertum in quo talis irregularitas sine culpa sit satis expressa. Addidi etiam, quando quis ita permittit exterius se iterum baptizari, ut non habeat intentionem suscipiendi sacramentum, sed solum se liberandi ab aliquo timore, vel aliquid simile, non incurrere hanc poenam, siue aliqui peccet in ea permissione, siue non, quia illa non est formalis rebaptizatio ex parte recipientis cum tali intentione: poena autem illa restringenda est ad formalem rebaptizationem, sicut poena imposita heretico ipso iure, restringitur ad formalem hereticum exteriorem, id est, qui ita exterius significat se negare fidem, ut interius etiam neget. Quo fit ut multo minus incurratur hac irregularitas, quoties quis recipit secundum baptismum sub intentione conditionata, si fortasse prior baptismus validus non fuit, etiam si contingat id fieri imprudenter, & sine sufficienti ratione dubitandi, ac denique cum graui culpa. Nam hac culpa, vel est diuersae rationis ab illa, quae est in formali rebaptismo, vel est ita imperfecta in illo ordine, ut simpliciter non possit dicere baptizatio: nam illa conditio, posita in intentione tollit animum & spiritum rebaptizationis. Denique hinc constat, irregularitatem hanc non esse impositam propter veram susceptionem alicuius sacramenti inique factam, nam ille secundus baptismus, per cuius susceptionem contrahitur haec irregularitas, non est sacramentum, tamen quia est in iniuriam prioris baptismi, & fidei, ideo huic crimini adiuncta est talis irregularitas.

Ex quo obiter colligitur, si quis saepius rebaptizetur, saepius incurrere hanc irregularitatem, quia quoties multiplicatur culpa, propter quam iure ipso imponitur poena, toties incurritur similis poena, ut tractando de Censuris diximus. Et declarari potest, quia si quis post primam rebaptizationem poenitentiam agens, & irregularitatis dispensationem obtineret, postea vero in simile crimen laberetur, iterum etiam irregularitatem contraheret, quia vere violat legem, per quam talis poena ipso facto imponitur, nam rebaptizatio non dicit tantum secundam baptismi acceptionem, sed tertiam, & quartam & in quocunque numero post primam. Ergo, etiam si prima irregularitas non fuisset ablata, contraheretur secunda, quia non repugnat habere simul duas censuras vel impedimenta solo numero diuersa ex causis distinctis. E contrario vero infero ex dictis, si contingat aliquem erronea conscientia rebaptizari, putans vere fuisse antea baptizatum, postea vero constet vel omnino non fuisse antea baptizatum, vel ex aliquo defectu essentiali primam baptismum fuisse nullum, illum non esse irregularem, quia nunquam secundo baptizatus est: quia donec sit verus baptismus vere receptus, non potest esse in re ipsa iteratio baptismi: ergo nec poena eius. Nec refert quod quis habuerit animum rebaptismi: quia ille processit tunc ex conscientiae erronea, & in effectu non habuit verum actum externum sibi conformem.

Prima conclusio.

Maiolus restrictus. Coroll. 1.

Coroll. 2.

Coroll. 3.

Coroll. 4.

Coroll. 5.

quo Episcopis dispensare hoc modo in irregularitate, nullibi enim extat tale ius: ergo est sufficiens illa dispensatio. Et hinc constituitur differentia inter excommunicationem, & irregularitatem: quia iure Ecclesiastico declaratum est, Episcopum non posse absolueri a censura per actiones excommunicationi contrarias, ut supra suo loco vidimus, quod non est circa dispensationem in irregularitate declaratum. Addit nihilominus Nauarrus, sententiam hanc procedere in foro conscientiae, non vero in foro exteriori. In quo censet constituendam etiam esse differentiam inter Papam & inferiores Episcopos. Et reddit rationem, quia dispensatio à Summo Pontifice data sine causa, est valida, non vero data ab Episcopo. Sed haec ratio solum concludit, quoad alias constituit Episcopum non habuisse legitimam causam dispensandi, vel illam ignorasse, aut non considerasse, talem dispensationem non valere, quod verum existimo. Si autem oppositum constituit, non video cur talis dispensatio sit reicienda, etiam in foro exteriori. Solum ergo videtur posse constitui differentia inter forum internum, & externum, in hoc, quod in interno sufficit, ut non constet de causae defectu, quia subditus praesumit superiorem recte agere: in externo necessarium erit causam probare, si res in examen afferatur, ut latius tractat idem Nauarrus, in cap. Si quando, de Rescriptis, excep. 10. numer. 3. & alia de hac tacita dispensatione, quae minus practica & moralia sunt, videri posse in Maiolo supra num. 8. & 9.

DISPUTATIO XLII.

De Irregularitate contracta ex aliquo delicto circa usum sacramentorum.

Explicata doctrina communis, descendimus ad singulas irregularitates, quae variis modis distribui solent. Quidam illas reuocant ad tria membra, scilicet ratione delicti, ratione sacramenti, aut ex defectu, sub quibus varia membra distinguunt, ut videre licet in Soto dist. 25. quaest. 1. art. secundum. Alij diuidunt in quinque membra, scilicet, ex defectu animae, & corporis, ex defectu lenitatis, & sacramenti, & ex delicto, ut videre est in Nauarrus, numer. 192. Alij vel reiciunt irregularitatem ex defectu animae, vel tantum constituunt vnam speciem ex defectu personae siue illa sit corporis, siue animae, quod postea examinandum est. Alij omnem irregularitatem dicunt esse ex defectu alicuius boni, unde iuxta quatuor bonorum genera, animae, corporis, famae, & fortunae, non incommode in quatuor species partiuntur, & sub defectibus animae, delicta, & nonnullos defectus, quin peccata non sunt, comprehendunt. Sed quia in ordine ad doctrinam moralem magis differunt duo genera irregularitatum ex delicto, vel sine illo, ideo hac partitione uti visum est, & prius dicere de irregularitatibus ex delicto, quas ad tria capita reuocabimus. Primum erit de peccatis commissis contra ordines. Secundum de alijs grauioribus vitiis. Tertium erit speciale de homicidio propter peculiarem illius rationem.

Fr. Suarez tom. 5.

Kkk

Dico

Concl. 3.

Exceptio
vtriusque
receptio.
Maiol.

Dico secundo, Extra rebaptizationem non contrahitur irregularitas per suspensionem baptismi cum quacumque culpa, dummodo à Catholico ministro accipiatur. Probatur, quia nullus alius est in iure expressus, solum oportet examinare nonnullas exceptiones. Prima est de suscipiente sicte baptismum, quem manere irregularem affirmat Maiolus libr. 3. cap. 7. Sed non ostendit ius, nec videtur ratione subsistere: quia ut loquitur de fictione contraria valori baptismi, vel tantum effectui eius. De priori non potest verificari illa sententia, quia sic baptizatus non manet baptizatus, non ergo manet irregularis, sed iam incapax ordinum sicut antea erat. Nec potest perfecte recedere à tali fictione, donec iterum vere ac legitime impeditur manebit propter prius delictum, quia neque in iure lata est, neque in eo statu erat capax irregularitatis, sicut neque ordinis. Si vero loquatur de altera fictione, & de propria irregularitate, ut plane loquitur, quia negat tolli per poenitentiam oportet ut ostendat ius in quo sit expressa: nam impedimentum quod per poenitentiam non auferitur, & naturale non est, sed legale; admitti non debet, nisi fuerit in iure expressum.

Maiol. lib.
sectio.

Solutur.

Sed obicit, nam qui differt baptismum usque ad mortis periculum, & tunc quasi necessitate compellitur baptizatur, sic irregularis: ergo multo magis qui sicte baptizatur. Antecedens patet ex Concilio Neocesariensi. cap. 12. & habetur in cap. 1. d. 57. Consequentia vero probatur, quia maiorem facit iniuriam sacramento qui sicte illud recipit, quam qui in necessitate illud digne accipit. Respondetur primo negando consequentiam, quia, ut dixi, argumentum à simili in hac materia nullum est. Et potest facile assignari diversitas rationis: nam in eo casu non repellitur quis ab ordinatione propter indignam baptismi suspensionem, sed propterea quod inde hominis sic baptizati non videtur fuisse voluntaria, sed ex necessitate, ut in eodem textu dicitur: est autem inconueniens, ut is, de cuius vera fide dubitatur, ad clericatum admittatur; quæ ratio non habet locum in quacunque indigna suspensione baptismi propter aliquod peccatum ad mores, & non ad fidem pertinens. Neque in hoc apparet maior ratio de indigne suscipiente baptismum, quam de indigne suscipiente absolutionem, aut Eucharistiam.

2. Exceptio
Cap. 1. 37. d.

Euseb.

Antonin.
Syluest.

Ex illo vero antecedente sumi videtur secunda exceptio, scilicet quando receptio sit in articulo mortis ex necessitate. Hæc enim ex dicto text. videtur sufficienter probari; nam similiter prohibetur ordinatio hominis sic baptizati illis verbis, *Ordinari non debet*. Confirmatur ex Cornelio Papa Epist. ad Fabium apud Eusebium libr. 6. Historie capit. 32. ubi refert Novatum fuisse sic baptizatum, & quendam Episcopum maxime desiderasse illum ordinare. Quoniam (inquit) nimis licebat quemquam in lecto propter morbum baptizatum, sicut huius contigerat in clerico assumi. Vnde hunc casum admittunt Anton. 3. p. tit. 18. c. 6. §. 2. Angel. nu. 55. Syluest. qu. 21. & negari non potest, quia plane est in iure expressus. Non tamen videtur esse formaliter propter culpam, sed propter modum suscipiendi in necessitate ægritudinis, & propter quandam imperfectam fidei, & conversationis suspensionem, minoremque Ecclesiæ satisfactionem, quæ inde generatur: licet fortasse dilatio culpabilis non præcesserit, sed per occasionem aliam acciderit, & ita in textu nulla sit mentio culpe, licet Glossa aliud sentiat, sed occasionis, seu necessitatis. Vnde posset hæc irregularitas reduci ad eam, quæ est Neophytorum, de qua supra licet in ea specie sit (ut ita dicam) qualificata; habetque locum in adultis, nam infantes nec culpæ, nec illius suspensionis, vel infamiae sunt capaces, ut recte Glossa notavit.

Additur vero in eodem cap. 1. in duobus casibus posse hunc ordinari. Primo si purgaverit suspicionem per ostensionem fidei, & religionis. Secundo si necessitas ministrorum urgeat. Quæri autem potest, an requiratur in his casibus dispensatio, & à quo danda sit. Glossa ibi significat non esse necessariam dispensationem, præsertim in priori casu, quia per sequens factum eliditur præcedens præsumptio, & quia in textu non fit mentio dispensationis. Sed hoc nimium videtur, quia illa præsumptio, vel suspicio, cum sit iuris, debet etiam iuridice tolli. Alij ergo requirunt dispensationem Summi Pontificis, ut Maiolus supra cap. 8. Sed hoc etiam est nimium: quia alias superflua erat illa declaratio: item quia si Episcopi prohibentur ibi ordinare talem personam ita etiam conceditur pro illis casibus. Dico ergo necessariam esse, & sufficere dispensationem Episcopi, hunc esse sensum illius limitationis, ut notant ibi Turrecremata & alij. Antonius, Syluester, & Angelus supra. Sed quæres rursus, an veraque causa simul requiratur, vel singule per se sufficiant. Maiolus supra utramque requirit: Glossa vero & clarius Turrecremata quamlibet per se putant sufficere, quia in textu Gratiani diuinitus legitur, aut: quamvis in Voto Conciliorum varia sit lectio. Et de prima quidē non dubito quin per se sufficiat: nam cum impedimentum hoc fundetur in præsumptione, ablatio præsumptionis est sufficiens ratio tollendi illud. De posteriori autem potest esse nonnullum dubium: quia Ecclesia debet habere satisfactionem de dignitate personæ, quæ ordinatur. Dico tamen tantum esse posse, ut sufficiat: quia hæc suspicio, quæ ex tali baptismi nascitur, non est tam vehemens, quin propter aliam urgentem causam maxime pertinentem ad commune bonum, possit deponi: huiusmodi autem causa est hominum raritas, quia clericorum ordinatio est maxime necessaria communi bono. Et ideo in multis aliis casibus censetur sufficiens causa dispensandi, ut patet ex textibus quos Glossa ididem refert.

Quæret vero ulterius aliquis, an hæc irregularitas extendenda sit ad omnes alios casus, in quibus aliquis necessitate compellitur baptizatur, ut per vim vel metum, quæ non excludat voluntatem baptismi (alias nullus esset locus irregularitatis) sed reddat minus liberum, & voluntarium. Tunc ergo est dubium an cum tali baptismi inducatur irregularitas, quia de hoc non habemus ius expressum, & argumentum à simili ex prædicta lege Concilij Neocesariensis inualidum est. In contrarium vero est, quia hoc non videtur argumentum à simili, sed ex identitate rationis: nam illa lex non fundatur in speciali ratione ægritudinis, sed formaliter in ratione necessitatis, quæ eadem vel maior est in consensu per vim & metum extorto: ergo, considerata formali decisione illius textus, comprehendit etiam hunc casum. Atque ita sentit Maiol. capit. 10. cuius opinio quoad hanc partem videtur mihi satis probabilis. Et quidem experientia ipsa docet non expedire ordinare homines sic baptizatos, quia maxime inconstantes in fide inveniuntur, adeo ut non solum ipsi, sed etiam filij, & nepotes eorum cum eis educati, & ab eis instructi, eandem inconstantiam participare inveniuntur, etiam post multas generationes.

Ultimo extendit Maiol. supra ca. 9. exceptionem hanc, vel certe ponit tertiam generalem de receptione baptismi post culpabilem dilationem, dicit enim solam moram culpabilem, seu dilationem minimam in suscipiendo baptismi inducere irregularitatem, etiam si baptismus postea ante ægritudinem suscipiatur. Et non affert aliud ius præter dictum Concil. Neocesariense, quod ita intelligi dicitur à Glossa & Doctoribus. Sed profecto Glossa idcirco non dicit, nec Doctores, quos ego viderim, suntque non

non pauci. Nec est consentaneum textui, quia de dilatione nec verbum habet, sed solum de aggritudine, & ratio, quam subdit, & supra explicata est, non habet locum in dilatione, si necessitas excludatur. Ratio autem, quam ille autor excogitauit, scilicet quia qui sic suscipit baptismum, præsumitur hoc facere, vt habeat maiorem peccandi licentiam, & negligere propriam salutem, & consequenter ad baptismum in peccato accedere. Hæc inquam ratio & per se insufficientis est sine iure, & ad fundamentum tale ius parum vrgens: nam licet dilatio baptismi signum esse possit licentioris vite: tamen hic ipse accessus ad baptismum est efficacius signum mutationis vite, potiusque indicat veram conversionem, & mutationem, quam oppositum: nõ ergo sufficit dilatio, si postea mere libere baptismus suscipiatur: quia tunc non habet locum ius illud & aliud non inuenitur.

8
4. Exceptio. *Quarta exceptio ponitur, si quis in loco ubi peregrinatur, & est incognitus, baptizatus est. De quo extat canon. 24. Concilii Eliberini, & apud Gratianum, cap. Omnes, 98. dist. Omnes, inquit, qui peregre seu in peregrinatione fuerint baptizati, eo quod eorum nomen sit cognita vita, placuit ad clerum non esse promittendos in alienis provinciis. Ex his tamen verbis constat in primis hoc impedimentum non incurratione baptismatis, sed ob ignorantem vitam, vel morum hominis sic baptizati: sæpe enim mores, qui baptismum præceperunt, tam pravi esse possunt, vt impediant legitimam ordinum susceptionem, donec de eorum emendatione sufficienti experimento constet. Fieri etiam potest, vt talis homo reprobatus sit, vel alias irregularitates habeat, quæ post baptismum manent: & ideo donec tale dubium, vel suspicio tollatur, non admittitur talis persona ad ordines. Dices, hoc dubium esse mere negatiuum, in quo omnis, qui non probatur hoc ens, innocens est. Respondetur hoc esse verum quoad priuatam æstimationem, & bonam de proximo opinionem; & quoad hoc vt nullum malum, vel poena ei inferatur, non tamen vt alicui sacrum ministerium committatur, vel aliud simile munus, aut officium: & ideo iuxta Ecclesiæ consuetudinem antiquam, nemo admittitur ad ordines, nisi post accuratam inquisitionem, & testimoniam vitæ illius, vt habetur in Concilio Carthagenens. 4. capit. 22. & apud Cyprianum Epistol. 33. fumiaturque ex Leone Papa Epist. 87. Ad præterea, in eo casu non esse dubium omnino negatiuum, quia ille modus baptismi in peregrino loco præbet aliquam suspensionem ignoratæ vitæ, præsertim cum quis veli in alieno loco, ubi incognitus est, ordinari: Propter quod peregrini in vniversum prohibentur ordinari in alieno loco, si ne sufficienti testimonio, capitulo, Inter, de Clericis peregrinis. Concilio Tridentino, sess. 23. capit. 8. de Reformatione, & vbi dubium augetur propter loci suspensionem, maius testimonium, maiorque cautio postulat, vt ex Syluestro, Anastasio, & Gregorio refert Gratianus in tribus capitibus, dist. 98. Constat igitur hanc non esse irregularitatem propriam baptismi, sed reduci ad infamiam, seu dubiam famam. Vnde fit, vt necesse vnuerfalis quoad loca, sed vbi fuerit tale dubium, propter quod in canone additur, In alienis provinciis. Neque etiam quoad tempora, quia exhibito, vel comparato bonæ vitæ testimonio, & ablato dubio, cessat impedimentum.*

76
§ Exceptio.

Quinta exceptio est, quando de aliquibus baptis-
mò dubitatur, nam si ante illo dubio, ad ordines ad-
mittendus nemo est. Sumitur ex capit. *Placuit de In-*
fantibus, de Consecrat. dist. 4. quatenus dicit, eum,
qui non probatur baptizatus certo testimonio, pro
non baptizato habendum esse, quia de eius baptis-
mo dubitatur. In eo ergo casu non poterit quis cum
tali impedimento ad ordines promoveri. Illa vero
non est specialis irregularitas aliquo iure lata, nul-

Fr. Suarez tom. 54.

Alum enim extat: sed est quædam prohibitio ex natura rei, nam in re tam graui non debet quis operari cum tali dubio; maxime cum res possit vergere in graue damnum aliorum. Deinde reducit ad generale impedimentum ex famâ dubia ortum. Nâ si dubium procedens de dignitate personæ impedit ordines multo magis id faciat dubium de capacitate personæ: Imo potest hoc reduci ad impedimentum incapacitatis, quam irregularitatis. Quando autem hoc dubium sufficiens sit, sumi potest ex his quæ in 3. Tom. disput. 22. Sect. 2. tractaui: nam illud dubium, quod fuerit sufficiens, vt possit aliquis sub conditione rebaptizari, sufficiet etiam vt non possit ordinari, donec vel tale dubium tollatur, vel baptismus iterum suscipiatur: dubium autem, quod adcoelestet, vt iteratam susceptionem baptismi sub conditione licitam non reddat, nec susceptionem ordinum impedire poterit, quia primum vere constituit rem moraliter dubiam, non vero secundum.

Sexta exceptio est de his, qui baptizantur ab hæreticis, quos eo ipso esse impeditos ad ordines suscipiendos, colligitur ex capite. *Ventum* *est*. i. q. 1. ubi Innocentius I. ait legem Ecclesiasticam esse, *ex his*, *est*. i. q. 1. qui ab hæreticis veniunt, & ibi baptizati sunt, non tamen in clericatus honorem, vel exiguum subrogare. Idem habetur ex capite. *Qui in qualibet*, i. q. 8. Hoc autem impedimentum multis rationibus potuit imponi. Prima est in odium talis ministerii hæretici baptizantis: atque hoc modo interpretatur hanc irregularitatem Maior. libro secund. capit. 12. citatque prædicta iura, in quibus nullum verbum est, quo hæc ratio infinuatur. Inde tamen inferit baptizatos ab hæreticis, etiam in infantia, manere irregulares, ita ut peruenientes ad ætatem adultam sine dispensatione ordinari non possint, quamvis talis dispensatio magna facilitate eis concedi debeat, cum adultis nunquam, vel raro concedenda sit: citatque in hanc sententiam Glossa in capite. *Placuit*, i. q. 8. 4. fauentque generalia verba textus in dicto c. *Qui in qualibet ætate*, &c. Nihilominus censero per se loquendo omnes, qui ante usum rationis baptizantur ab hæreticis, non manere irregulares. Ita enim habetur expressè in dicto cap. *Placuit*, & in cap. *Qui apud* 1. q. 4. *tria*. Et hoc potius tenuit Glossa ibi, & in d. cap. *In quali-*
Cap. Placuit.
Cap. Qui 4.
paul. i. q. 4.

B. tria, ubi addit limitationem, in qualibet ætate adulta, vel discretionis. Et declaratur, nam cum hæc iura videantur opposita, ita sunt concilianda, ut rigor temperetur, & amplietur favor, quantum verba textus patiuntur, sed hæc expositio & conciliatio favorabilior est, & magis accommodata propriæ rei legum. Nam priora decreta dicunt, infantem baptizatum ab hæretico posse ordinari: quod si subtiligamus posse ex dispensatione, friola facimus illa decreta, quia hoc per se notum erat, præterquam quod posse, absolute non est posse ex dispensatione: & præterea, quia verba textus sunt Non impediatis, non debet impedire. Melius ergo intelligitur, in alio textu esse sermonem de ætate adulta, quia cum sit lex Pœnalis, optime refertur ad eos qui sunt capaces culpæ. Quod satis etiam insinuant verba illa, *Quibus satis esse debet, quod in Catholicorum numero sunt recepti*. Hæc enim verba indicant rigorem & indignationem in eos, qui crimine hæresis admiscerant, vel voluntarie cum hæreticis communicauerant.

Vnde necdicendum est priora decreta fuisse abrogata per dictum capitulum, *Qui in quibet*, quod editum fuit a Felice III. tum Concilio Romano. Hoc, inquam, admittendum non est, quia vbi leges possunt conciliari non est admittenda derogatio, praesertim cum non sit expresse, & priora decreta sint etiam auctoritate Romani Pontificis confirmata, vt ex gestis Africani Concilij constat. Addunt vero aliqui limitationem, nisi infans baptizatus ab haeretico, postea in etate adulta confiteri in illius haeresim. Ita refert Turrecremata dict. cap. *Placuit*,
 Kkk 2 quide

II
6. Except.
Ca Ventum
est, i q 1.
Ca Qui in
qualibet, l.
q. 7.

Exceptio nō
comprehen-
dit baptiza-
tos in infan-
tia.
C Placuit.
Cap. Qui d.
pud. l. 9 4.

Quorundā
limitatio
conclusionis
posita.
Turret. em:

SECTIO II.

Verum, per indebitam alterius sacramenti susceptionem extra ordinem incurritur irregularitas.

Quoniam de sacramento ordinis specialiter dicendum est, ideo de exteris specialis statuitur regula. Per nullius sacramenti susceptionem, quantumvis indignam & peccaminosam, contrahi irregularitatem ratione delicti. Probatur primo, quia nulla talis irregularitas est iniure expressa. Secundo declaratur ratione, quia tribus modis contingit susceptionem sacramenti esse indebitam: primo quia recipitur sacramentum cum obice ad effectum eius, quæ culpa adeo est vniuersalis & communis, vt non fuerit expediens propter illam irregularitatem imponi. Secundo modo peccatur suscipiendo sacramentum contra specialem prohibitionem Ecclesiasticam per censuras, & de hoc habemus expressum ius, per solam susceptionem sacramenti contra censuram, non incurri irregularitatem, in capit. *Si celebrat*, de Cleric. excommunicat. minis. vbi dicitur, qui minori excommunicatione ligatus est irregularis non fieri, quia non a collatione, sed a sola perceptione sacramentorum est remotus. Quæ ratio manifeste supponit, solam preceptionem sacramenti, quantumcumque sit per censuram prohibita, non esse sufficientem rationem irregularitatis, iuxta dispositionem iuris, vt in superioribus late tractatum est. Tercio modo peccatur suscipiendo sacramentum contra debitum ritum eius, siue essentialium, siue accidentalem; & de hoc genere culpa in prædictis sacramentis nihil est iniure dispositum quoad irregularitatis penam, quia hic defectus magis punitur in ministrante, quam in recipiente.

Tercio ostenditur proposita regula inductione facta in quinque sacramentis. Primum est Confirmatio, de qua solum potest dubitari an per iteratam susceptionem eius incurritur irregularitas: nam id affirmant Nauarrus capit. 27, numer. 247, & Maiolus lib. 3. capit. 15, qui alios refert, & dicit esse communem Canonistarum cum Glossa, in capit. *Distum est*, de cõf. dist. 5. per textum ibi, sed de hac re dictum est in 3. tom. Disp. 38. sect. 1. vbi sententiam contrariam probabiliorē censui, cum Scoto, Couarru. Palud. & alijs, quia nullo iure fertur hæc irregularitas, & argumentum à simili non sufficit. Secundum sacramentum est Eucharistia, circa quod solum est aduertendum, sæpe in hoc sacramento coniunctam esse actionem cum receptione, vt in celebrantibus, & tunc indigno vsu illius sacramenti aliquando adiuncta est irregularitas, ideoque distinguere oportet rationem formalem propter quam est adiuncta, ponitur enim propter indignum ministerium, non propter susceptionem, argumento dicti capit. *Si celebrat*, quod latius patebit ex dicendis sectione quarta. Vbi autem re ipsa separatur susceptio à ministerio, nunquam habet in iure adiunctam irregularitatem.

Tertium sacramentum est penitentia, circa cuius vtum, si præcise ratio sacramenti spectetur, clarum est non inducere irregularitatem, aliquando tamen in iure, qui sunt in actione penitentia, ab ordinum susceptione excluduntur, vt patet ex capit. *Ex penitentibus*, distinct. 50. cum alijs similibus. Illa autem decreta loquuntur de solenni penitentia, quæ olim in Ecclesia fiebat, vt omnes expolitores, & Summistæ docent. De qua penitentia, & irregularitate illi annexa multa scribit Maiolus libro tertio de Irregularitate, capitulo 1. secundo, Augustinus.

qui de hoc nihil definit. Fauere tamē videntur huic sententiæ verba illa capit. *Quidquid*. Postquam ad ætatem rationis capacem peruenerunt, agnita veritate falsitatem eorum abhorrentes, ad Ecclesiam Dei Catholicam recepti sunt. Sed ibi non postulatur vt postquam huiusmodi pueri peruenerunt ad ætatem adultam, nunquam consenserint erroribus eorum, inter quos geniti, & educati fuerint, hoc enim, moraliter loquendo, impossibile est: sed postulatur solum, vt tandem aliquando agnita veritate, errores deserant, & ad Ecclesiam conuertantur. Quapropter non censeo esse necessariam illam limitationem quoad hæc irregularitatem, nam de alia, quæ incurritur ex peccato heretico, postea dicemus.

Alia ergo ratio huius irregularitatis esse potest dubitatio, quæ de veritate baptismi ab hæretico collatæ sæpius habetur, & iuxta hanc rationem irregularitas hæc non est distincta ab alia paulo antea tractata de dubio baptismi: sed continet tantum specialem quandam rationem, ex qua potest oriri tale dubium. Sed non existimo esse hoc fundamentum illius irregularitatem. Primo, quia in iure ponitur, vt specialis & distincta ab alia. Secundo, quia hæc ratio tam in infantibus, quam in adultis locum habet. Tercio, quia hoc dubium non semper interuenit in baptismi ab hæretico dato. Et quando reuera subest tale dubium, non tantum impedit ordines, sed etiam omnia alia sacramenta, & propria munera hominis Christiani, quia talis homo non admittitur ab Ecclesia vt baptizatus, donec sub conditione iterum abluatur. Declaratur, quia vel hæreticus, qui baptizat, errat formaliter circa essentialia ritum baptismi, vel non: si non errat, non est cur, de veritate talis baptismi dubitetur: nam certissimum de fide est hæreticum verum baptismum conferre, si essentialia adhibeat: de quo non est cur dubitetur eo quod hæreticus sit, cum in hoc non sit hæreticus, vt supponimus. Neque etiam vlla est ratio dubitandi de intentione, nisi aliquod peculiare odium, vel quidpiam simile interueniat quod contingere potest in quolibet malo ministro, etiam si hæreticus non sit: si tamen hæreticus formaliter errat circa essentialia baptismi, talis baptismus ab Ecclesia non recipitur, vt de Paulianistis, & alijs similibus tradit Concilium Nicaenum capit. 19. & Concilium Arelatense 2. capit. 16. & Augustinus contra hereses capit. 44. & de Ecclesiasticis dogmat. c. 52.

Superest igitur vt propria causa huius irregularitatis inuicem, quod quis committit voluntarie suscipiendo baptismum ab hæretico: & hanc exceptionem admittimus in assertionem propositam. Vt enim alibi latius declarauimus, peccatum, quod in ipsa actuali susceptione baptismi committitur, sub iurisdictionem Ecclesiæ cadit, & materia confessionis esse potest, ideoque etiam potuit ab Ecclesia puniri. Meritoque talis poena propter illud imposita est: nam qui non hoc modo baptismum suscipit, & fautor hæreticorum est, est de hæresi non parum suspectus. Hinc vero colligitur, quoties aliquis sine culpa à tali ministro baptismum suscipit, excusari ab irregularitate, quia irregularitas, quæ poenalis est, non habet specialem significationem, nec incurritur cessante culpa. Quando autem hoc possit fieri sine culpa, in materia de baptismi explicatum est; & omnes casus reuocantur adiunctam necessitatem.

(:)

Irregularitas hæc non fundatur in dubio de baptismo ab hæretico dato.

14. Sed in delicto susceptionis baptismi ab hæretico.

Corollari.